

TERENOZNAWSTWO I KARTOGRAFJA WOJSKOWA

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH

DLA MAP

AUSTRJACKICH: 1:75.000 i 1:200.000

PRUSKICH: 1:100.000 i 1:200.000

ROSYJSKICH: 1:84.000 i 1:126.000

OPRACOWAŁ

POR. JERZY LEWAKOWSKI

NAUCZYCIEL KORPUSU KADETÓW W KRAKOWIE

WARSZAWA _____ KRAKÓW
NAKŁADEM KSIĘGARNI J. CZERNECKIEGO

50

TERENOZNAWSTWO I KARTOGRAFJA WOJSKOWA

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH

DLA MAP

AUSTRJACKICH: 1 : 75.000 i 1 : 200.000

PRUSKICH: 1 : 100.000 i 1 : 200.000

ROSYJSKICH: 1 : 84.000 i 1 : 126.000

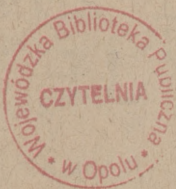
OPRACOWAŁ

POR. JERZY LEWAKOWSKI

NAUCZYCIEL KORPUSU KADETÓW W KRAKOWIE

**Kolekcja
Emila Kornasia**

WARSZAWA _____ KRAKÓW
NAKŁADEM KSIĘGARNI J. CZERNECKIEGO

CH REK

317554

Wpisano do Księgi Akcesji

Drukarnia J. Czerneckiego w Krakowie, Lubicz 5.
Akce. D1 nr/2012/.....
80 CH

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH

AUSTRJACKIEJ MAPY SZCZEGÓŁOWEJ 1:75.000

1. Cechy

 170	Punkt stały astronomiczny	
 475	Punkt trygonometryczny	
 301 301	Kościół	} jako punkty stałe trygonometryczne
 301 301	Synagoga	
 82 412	1) Kaplica i wiatrak	
 2183	1) Punkt wysokości zdjęcia szczegółowego	
 5	Różnice wysokości (względnej)	

2. Znaki objaśniające

	Poczta z przewozem osób	} Znaki te podane są przy nazwie miejscowości
	Poczta	
	Stacje telegraficzne	
	Stacje telefoniczne	
	Uzdrowisko kąpielowe	

	Okolica uboga w wodę	} Znaki te podane są przy nazwie miejscowości
	Źródło zdrowotne, źródło	
	Starostwo	

3 Szczegóły i przedmioty odosobnione

- *Qu.* 2) Źródło obfite
- *Q* 2) Źródło
- *Br.* 2) Studnia obfita
- *B.* 2) Studnia
- *Br.* 2) Studnia obfita z źórawiem
- *B.* 2) Studnia z źórawiem
- *H.* Wielka pieczara, grot
- *H.* Pieczara
- *H.* Wielka pieczara z obfitem źródłem
- *H.* Pieczara ze źródłem
- *Stb.* Kamieniołom (Steinbruch)*
- *Bgro.* Kopalnia (Bergwerk)
- *L.G.* Dół glinowy (Lehmgrube)
- *S.G.* Dół piaskowy (Sandgrube)

⛑ Kościół o dwu wieżach

⛔ Synagoga o dwu wieżach

⛑ Kościół

⛔ Synagoga

⛑ Kaplica

⛑ Mała bożnica

⛑ Grupy domów oddzielnie stojących

⛑ Zwarte grupy domów

⛑ Ulica jezdna

⛑ Uliczka nieodpowiednia dla pojazdów wojskowych

⛑ *Schl.* Zamek, pałac (**Schl**oss)

⛑ *Kls.* Klasztor (**Kl**oster)

⛑ *Hh.* Dwór (**H**errn**h**aus)

⛑ *Mh.* Folwark (**M**eier**h**of)

⛑ *Fb.* Fabryka (samotnie stojąca)

⛑ *Wh.* Gospoda, karczma (**W**irt**h**aus)

⛑ *Jh.* Leśniczówka (**J**äger**h**aus)

⛑ *Hgh.* Gajówka (**H**eger**h**aus)

6 Gospodarstwo górskie, chata pasterska

S.D.M. 2) Młyn parowy (**D**ampf**m**ühle

•• Młyn wodny

• Młyn pływający

• Wiatrak

• Kierat

S.D.S. 2) Tartak parowy (**D**ampfsä**g**e)

•S.M. 2) Tartak wodny (**S**ägem**m**ühle)

•S.M. 2) Stępa, folusz (**S**tamp**f**mühle)

•H.M. Kuźnia, hamernia

H.O. Wielki piec (**H**ohofen)

H.M. Kuźnia parowa (**D**ampf**h**ammer)

•K.O. Wapiennik (**K**alkofen)

•Z.O. Piec ceglany (**Z**iegelofen)

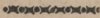
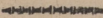
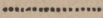
•Z.S. Cegielnia (**Z**iegels**h**lag)

•R. Wielkie ruiny

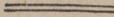
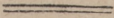
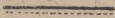
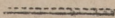
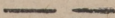
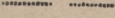
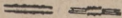
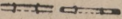
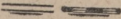
•E.L.A. 2) Elektrownia

- Ruiny
 Cmentarz (zależnie od kształtu)
 Pomnik
 Krzyż
 Figura przydrożna
 Drzewo z obrazem
 Drogowskaz
 Tablica graniczna

4. Granice

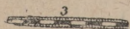
- Granice państwa
 Granica kraju
 ³⁾ Granica powiatu
 Znak graniczny
 Kopiec
 Drzewa jako punkty graniczne

5. Komunikacje

	Kolej dwutorowa
	Kolej jednotorowa
	Szosa, gościniec najlepszy
	Gościniec krajowy bity
	Droga utrzymana
	Dobra droga
	4) Droga nieutrzymana
	Droga gospodarcza (polna i leśna)
	Droga do jazdy wierzchem
	Scieżka
	Scieżka gubiąca się miejscami
	Gwałtowna pochyłość gościńca (1:10)
	Wiadukty
	Tunele
	Galerje
	Podmurowania wsporne
	Podmurowania ochronne

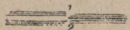
Przecięcia dróg na różnym poziomie

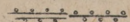
Linja kolejowa, w wykopie 3 m. głębokim

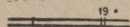
Drogi idące w wąwozach naturalnych
i w wykopach

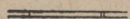
Gościniec i droga z 2 m. głębokimi rowami

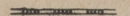
Drogi wysadzone drzewami

*) Słup kilometrowy: oznacza również użytkowość
drogi dla jednej (I) lub dwu (II) kolumn wozów

**) Znaki na zmianę szerokości drogi

Kolej wąskotorowa

Tramwaj (o ile nie prowadzi po drodze)

Kolejka leśna lub fabryczna

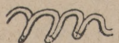
Kolej dwutorowa w budowie

Kolej jednotorowa w budowie

Gościniec w budowie

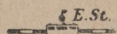

Serpentyny (3 kropki oznaczają, że sześciokonny
zaprząg tu z trudem skręci)

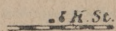
6. Szczegóły przydrożne, ogrodzenia i rowy

Dworzec kolejowy (Bahnhof)

2) Stacja kolejowa (**E**isenbanh**st**ation)

2) Przystanek kolejowy (**H**altest**e**lle)

5) Budnik kolejowy

Wał lub grobla obustronnie obmurowana (3 m. w.)

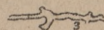
Wał lub grobla jednostronnie obmurowana (5 m. w.)

Wał lub grobla z ziemi lub opleciona faszynami

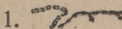
Suchy rów sztuczny (1 m. głęboki)

Suchy rów naturalny (3 m. głęboki)

Mur

1. 1. ogrodzenie kamienne, nieregularnie budowane

2. 2. ogrodzenie kamienne, budowane warstwami (jak mur)

Płot z żerdzi, parkan lub sztachety

Płot (pleciony lub żywy)

Żywopłot z pojedynczymi wielkimi drzewami

Żywopłot z gęsto obok siebie posadzonych drzew

7. Wody

Rzeka nie do przejścia w bród lub przeszło 50 kroków szeroka

Rzeczka możliwa do przejścia, mniej niż 50 kroków szeroka

Potok nie do przejścia

Potok możliwy do przejścia

Sztuczny rów nie do przejścia

Górski potok, bystrzyca (zmieniający koryto i czasem wysychający).

Sztuczny rów odpowiedni do przejścia w bród

Jezioro (Wyspa zalesiona; strzałka podaje kierunek spływu; [3671] oznacza wysokość bezwzględna normalnego poziomu wody czyli punktu zerowego wodowskaza)

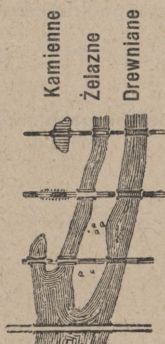
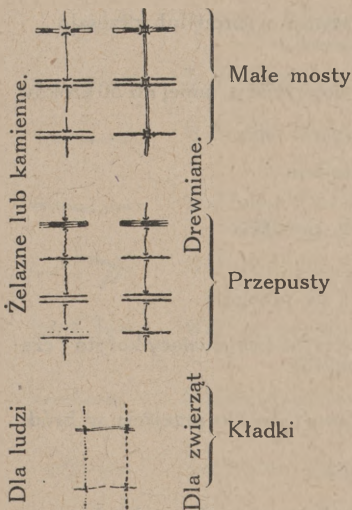

Stawy (stałe i perjodyczne; podzielone groblami)

Kałuże i bajory

8 Mosty i przeprawy

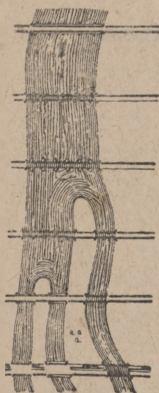

Mosty kolejowe o jednolitym pokładzie, odpowiednie do pochodów w zwartych oddziałach

Mosty „ażurowe“ (o pokładzie deszczółkowym)

Mosty dla kolei jednotorowej z podbudową pod drugi tor

Most z kamienia z kamiennymi lub żelaznymi podporami

Most z żelaza z kamiennymi lub żelaznymi podporami

Most z drzewa, z kamiennymi lub żelaznymi podporami

Most pontonowy

Mosty z drewnianymi jarzmami

Mosty bez podpór

Mosty kolejowe a zarazem dla ruchu kołowego

Przeprawa kolei żel. statkiem parowym (trajekt)

Prom (wielki) na linie

Przeprawa statkiem parowym

Prom dla wozów

Prom dla koni

Prom dla ludzi

Bród dla wozów

Bród dla koni

Bród dla ludzi

9. Budowle wodne i szczegóły pobrzeżne

6) Znak na kierunek prądu

Wodospad

Sluza z kamienia

Sluza z drzewa

Jaz kamienny

Jaz drewniany

Grabie

Grabie przy moście

Ostroga kamienna

Ostroga drewniana

Pomost nadbrzeżny (do lądowania)

Oznaczenie regularnej żeglugi parowej

Przystań statków parowych

Znak na żeglowność rzeki w obie strony

Znak na żeglowność rzeki z prądem

Znak na spławność rzeki (dla tratw)

10. Gleba i szata roślinna

Rola

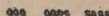
Łąki i pastwiska

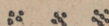
Pojedyncze drzewa

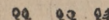
Drzewa daleko widoczne, bardzo pomocne do orientacji

Szeregi drzew

Grupy drzew

Grupy drzew daleko widoczne i bardzo pomocne do orientacji

Zarośla i krzaki

Las z przesiekami

Chmielnik

Sad i ogród warzywny

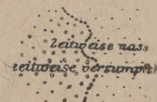
Park, ogród

Łąka
piaszczysta

i piaski (środkiem wzgórze)

Las i

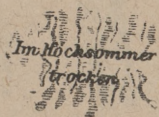

łąka (napis stwierdza, że obszar ten jest podmokły, a czasem zabagniony)

Łąka i

las, zabagnione

Bagno o nieznaczonych dokładnie granicach, gdyż zmienia je i wysycha zależnie od pory roku

Bagno niewysychające o stałych granicach

Trzęsawisko
skanalizowane

z torfowiskiem i suszarniami torfu

Bagno
niewysychające

porośnięte gęsto trzcina i sitowiem

Staw

o zabagnionych brzegach porosły sitowiem

UWAGI:

¹⁾ Liczby obok cech podają wysokość w metrach, licząc od poziomu morza Adriatyckiego koło Trjestu. Liczby umieszczone przy nazwie miejscowości, podają wysokość bezwzględną miejscowego kościoła, (progu głównych drzwi); jeśli w miejscowości jest kilka kościołów, należy tę wysokość rozumieć dla kościoła

oznaczonego (kropką w środku kółka) lub (trójkątem z krzyżem). Wysokości podane przy mostach, odnoszą się do pokładu mostu, przy wodach, do normalnego poziomu wody, przy kolejach, do grzbietu szyn; wszędzie indziej do normalnego poziomu, powierzchni ziemi (znaku) w danym miejscu.

²⁾ Mogą być oznaczone na mapie, bez podanych liter.

³⁾ Granic gmin, oznaczonych linią — ... — ... — na nowych mapach już się nie uwzględnia.

⁴⁾ Drogi nieutrzymane, gospodarcze, do jazdy konnej i ścieżki, oznacza się grubszym znakiem (pierwszym) — jeżeli stanowią główne linie komunikacyjne pomiędzy pewnymi miejscowościami, cienkim znakiem (drugim), jeżeli są tylko drogami bocznymi.

⁵⁾ Numer budki umieszczony na mapie jest tylko wtedy, jeżeli budka jest szczególnie pomocna do orientacji.

⁶⁾ Strzałkę rysuje się o ile możliwości, w najgłębszym miejscu rzeki.

^{*}) Liczba słupka kilometrowego, podana jest tylko wtedy, gdy jest on pomocny przy orientacji.

^{**}) Jedna kreska oznacza, że droga pozwala na przejazd jednej kolumny wozów; dwie kreski, że droga odpowiednia dla dwu kolumn wozów; po następstwie kresek, poznamy zatem, w którym kierunku droga się zwęża lub rozszerza. Takież znak (kreska lub dwie) umieszczony na drodze, bezpośrednio przed pewnymi wyczynami technicznymi, jak n. p. mosty, wcięcia, nasypy oznacza, że użyteczność danego obiektu dla jazdy wozów, pozwala na jedną lub dwie kolumny (jak wyżej).

^{***}) Wielkość napisów nie stosuje się ściśle do podanych warunków.

N A P I S Y:

NIERÓWNOŚCI TERENU, WODY, OBSZARY I KULTURY ***)

Góry

główne łańcuchy i gniazda górskie

Góry

grzbiety górskie, doliny i wzniesienia o rozciągłość dłuższej nad 10 km.

Góry

odgałęzienia, doliny boczne od 5—10 km. długości, oraz przesmyki i siodła, przez które prowadzą gościńce.

Góry

poszczególne szczyty, grzbiety, doliny małe, poniżej 5 km. długości oraz siodła i przesmyki, przez które prowadzą drogi.

Góry

części gór, wąwozy i t. p. oraz siodła i przesmyki przez które nie prowadzą drogi.

RZEKI

ponad 700 km. długości oraz kanały morskie i jeziora ponad 30 km. długości.

RZEKI

od 300—700 km. długości, kanały żeglowne; jeziora i bagna od 7—30 km. największej rozciągłości.

RZEKI

mniej niż 300 km. długości, kanały niemożliwe do przejścia; jeziora, stawy i bagna.

Strumienie

Strumienie

Strumienie

{
[lub]
potoki
} {
dłuższe nad 30 km., rowy sztuczne, możliwe do przejścia stawy i bagna 1—2 km. długości.
krótsze niż 30 km.: stawy i bagna poniżej 1 km. największej rozciągłości.
i wody stojące, bez większego znaczenia.

OBSZARY

{
Y
P
S
Y
W
Y
-
} {
ponad 30 km. największej rozciągłości
od 10—30 „ „ „
„ 4—10 „ „ „
poniżej 4 „ „ „

OBSZARY

OBSZARY

OBSZARY

III (Nazwy państw i krajów i miejscowe nazwy obszarów).

Kultury

ponad 10 km. największej rozciągłości

Kultury

od 4—10 „ „ „

Kultury

poniżej 4 „ „ „

Miejscowe nazwy lasów, łąk i pól.

M I E J S C O W O Ś C I

Napisy według klucza z roku 1894

MIASTA	ponad 100.000 mieszkańców, także twierdze i porty wojenne
MIASTA	od 30.000 do 100.000 mieszkańców
MIASTA	o mniejszej ilości, niż 30.000 mieszkańców
Targowice	także fortyfikacje
Wsie par.	także zamki i szańce polowe
Wsie	z urzędami lub bez
Przysiółki	i szczegóły odosobnione

Napisy według klucza z roku 1904/5

MIASTA

MIASTA

MIASTA WSIE TARGOWICE

Miasta Wsie Targowice

Miasta Wsie Targowice

Przysiółki

Przedmioty odosobnione

1. Ponad 100 000 mieszkańców, także twierdze i porty wojenne.
2. od 50.000 do 100.000 mieszkańców.
3. od 10.000 do 50.000 mieszkańców.
4. od 2.000 do 10.000 mieszkańców. (Pierwszy wzór pisma w tym wierszu też na oznaczenie fortów i zamków).
5. mniej niż 2.000 mieszkańców. (Drugi wzór pisma w tym wierszu także na oznaczenie dróg żelaznych i gościńców o specjalnych nazwach, oraz na oznaczenie dworców kolei).
6. także zamki, pałace, klasztory, fabryki, stacje i przystanki kolei oraz kościoły.
7. budynki, kaplice, schroniska, karczmy, szańce polne.

ZNANKI PRZYJĘTE

AUSTRJACKIEJ MAPY SZCZEGÓŁOWEJ (1:75 000)
WEDŁUG NAJNOWSZEGO KLUCZA

Komunikacje

	Kolej żelazna jednotorowa
	Kolej żelazna jednotorowa z podbudową pod drug tor
	Kolej żelazna dwutorowa
	Kolej żelazna w budowie
	Kolej wąskotorowa
	Kolej wisząca
	Droga do jazdy wierzchem, lepszej jakości
	Ślad drogi, odpowiedni do jazdy *)
	Droga zimowa
	Gwałtowny skręt, niebezpieczny dla ruchu automobilowego
	Mosty o słabszej konstrukcji (niż tego wymaga jakość drogi)

Szczegóły i przedmioty odosobnione

• <i>Naph. Res.</i>	Zbiornik naftowy
• <i>Naph. Br.</i>	Zródło naftowe
10 .	Gospodarstwo górskie w rodzaju przysiółka
• <i>Htl.</i>	Hotel
• <i>Schutzh.</i>	Schronisko latem zagospodarowane
■ <i>Schutzh.</i>	Schronisko cały rok zagospodarowane
⌒	Tablica pamiątkowa
⛪ <i>Kls.</i>	Klasztor
⚒ <i>H. W.</i>	Kuźnia (H ammerwerk)

*) Oznacza się tylko w bezdrożnych okolicach leśnych i bagnistych

⚙K.M.	*) Młyn sztuczny parowy (K unst m ühle)
⚙S.W.	*) Tartak parowy (S ägewerk)
⚙K.O.	Piec wapienny
⚙Z.W.	Cegielnia parowa (Z iegelwerk)
⚙Z.O.	Owalny piec ceglany

Skrót: Sg. oznacza mały tartak; Stp. mały folusz

Gleba i szata roślinna

Las

Rzadki las

Krzaki i grupy drzew

Zagajnik, gęstwina

Bagno latem wysychające, o niestałych granicach

Bagno stałe z przewagą wody, tworzące kałuże i stawy

Nowy klucz znaków wprowadza nadto następujące zmiany:

1. Obszary, w których panuje brak wody, są zaopatrzone napisem: WASSERARM.

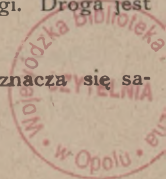
2. Stacje telefoniczne i telegraficzne nie są oznaczane

3. Liczby, podające różnice wysokości względnej, są pisane jednostajnie cienko, pismem włoskowem.

4. Folwarki (M. H), oznacza się prostokątem białym, obwiedzionym linią.

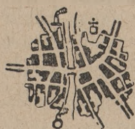
5. Zmiany szerokości dróg oznaczają dwie kreski, (z których jedna jest cieńszą) w poprzek sygnatury drogi. Droga jest węższa po stronie cieńszej kreski.

*) Te same zakłady o popędzie wodnym oznaczają się samem zębatem kołem bez komina.

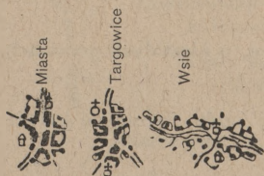

W nowem opracowaniu mapa szczegółowa 1:75.000 jest wykonana barwnie: lasy — zielono, teren — brązowo, wody — błękitne; reszta rysunku czarno. Niektóre ćwiartki mapy szczegółowej są opracowane wedle nowego klucza, w manierze czarnej lub barwnej.

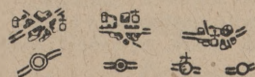
ZNAKI PRZYJĘTE NA AUSTRJACKIEJ MAPIE OGÓLNEJ 1:200.000

Miasta ponad 50.000 mieszkańców

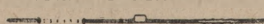

Od 2.000 — 50.000 mieszkańców

Mniej niż 2.000 mieszkańców

Tunel Dworzec Wiadukt

Kolej jednotorowa

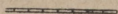
Osady w kon-
turze

„ wąskotorowa

Klasztor

„ w budowie

Kościół

Pozatem: wody barwą niebieską, lasy — zieloną, przesieki i teren — brązowa.

Inne znaki zgodne z mapą szczegółową,

S K R Ő T Y

STOSOWANE NA MAPACH AUSTRJACKICH OPRÓCZ
 PODANYCH PRZY ZNAKACH (POLSKIE, RUSKIE I NIEMIECKIE)

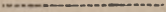
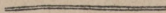
<i>ad</i>	należący do
<i>B.</i>	potok, strumień
<i>Bto.</i>	błoto
<i>B.</i>	góra
<i>B. B.</i>	gorzelnia
<i>Bgw.</i>	kopalnia
<i>Btt.</i>	baterja
<i>Bk.</i>	most
<i>Dl.</i>	dolny
<i>do</i>	należący, prowadzący do
<i>df.</i>	— wieś (końcówka)
<i>Fl.</i>	rzeka
<i>Fnzw. H.</i>	strażnica celna
<i>Folw.</i>	folwark
<i>Ft.</i>	fort
<i>Geß.</i>	góry
<i>Ga.</i>	góra
<i>Grn.</i>	górny
<i>Gl.</i>	lodowiec
<i>Gnd.</i>	żandarmerja
<i>Gr.</i>	rów, wyrwa
<i>Kan.</i>	kanal

<i>Kl.</i>	mały
<i>Kol.</i>	kolonja
<i>Kord. p.</i>	straż graniczna
<i>Ėp.</i>	kopa (szczyt)
<i>Ksr.</i>	koszary
<i>Mł.</i>	mały
<i>Mil.</i>	wojskowy
<i>Nd. N.</i>	dolny
<i>Nw.</i>	nowy
<i>Nż.</i>	nizny, dolny
<i>Ė.</i>	przełęcz
<i>P.</i>	potok
<i>Per. p.</i>	czasowy
<i>P. Mgż.</i>	skład prochu
<i>Poln.</i>	polski
<i>R.</i>	rzeka
<i>Russ.</i>	rosyjski
<i>S.</i>	jezioro
<i>Stł.</i>	siodło
<i>Stn.</i>	kamień, skały
<i>Stł.</i>	słoboda
<i>Śrd.</i>	średni

<i>Str.</i>	stary
<i>Św.</i>	święty
<i>T.</i>	staw
<i>Unt. U.</i>	pod, dolny
<i>Vd. V.</i>	przed, przedni
<i>W.</i>	las
<i>wlr.</i>	— przysiółek końcówka
<i>Wk.</i>	wielki
<i>Wż</i>	wyżny
<i>zu</i>	do, należący do

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH

MAPY PRUSKIEJ 1:100.000

	Scieżka
	Droga leśna lub polna (częściowo na nasypie)
	Droga leśna lub polna (częściowo w wykopie)
	Droga utrzymana
	Gościniec średniej jakości
	Gościniec pierwszej jakości z silną podbudową (częściowo w wykopie)
	Wął z grzbietem odpowiednim do jazdy (węższe odgałęzienie nie)
	Linja kolei żelaznej z dworcem, wiaduktem i tunelem
	Kolej wąskotorowa
	Moczar
	Bagno, trzęsawisko (u dołu torfiarnia)
	Łąka, pastwisko, błonie (u dołu grupa drzew)

Stepy i pustynie (u dołu piaski)

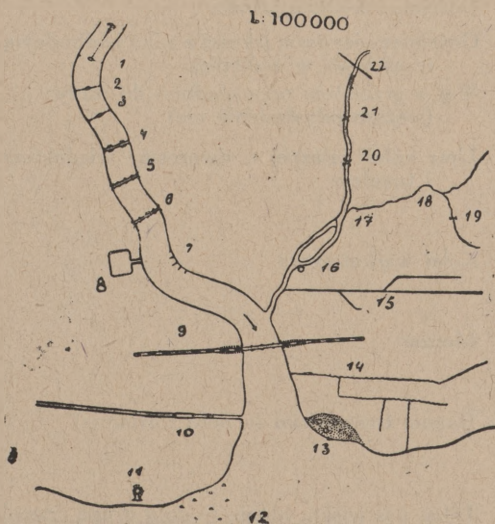
Las liściasty

Las iglasty

Las mieszany

Zrąb i zarośla

1. Prom na linii (most latający)
2. Prom dla wozów
3. Prom dla ludzi
4. Most na łodziach
5. Most z drewnianymi podporami
6. Most z kamiennymi podporami
7. Ostrogi
8. Przystań dla łodzi
9. Most kolejowy
10. Sluza
11. Latarnia pbrzeżna
12. Sitowie
13. [unlabeled]
14. [unlabeled]
15. [unlabeled]
16. [unlabeled]
17. [unlabeled]
18. [unlabeled]
19. [unlabeled]
20. [unlabeled]
21. [unlabeled]
22. [unlabeled]

13. Mielizna	18. Rzeczka
14. Rów z wodą	19. Kładka
15. Rów suchy	20. Most kamienny
16. Młyn	21. Most drewniany
17. Zastawa	22. Bród

- Kościół i kaplica lub figura
- ∪ Leśniczówka lub gajówka
- W Wiatrak
- C Cmentarz
- R Ruiny
- P Pomnik lub wieża
- S Samotne, daleko widoczne drzewo

- K Kamieniołom
- K Kopalnia
- S Skąły i piargi

Pałac z parkiem

Winnice

Szeregi drzew, szkółki leśne, sady

Chmielnik

Znaki przyjęte na mapie pruskiej 1:200.000

są zupełnie podobne do podanych tutaj.

Różnice:

Linje kolejowe — pełna czarna kreska.

Las — kółka i małe kropki, bez wagiędu na rodzaj drzew.

Wody — błękitną barwą oddane, wypełnione w miarę szerokości linjami wodnemi.

S K R Ó T Y

NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE NA PRUSKICH MAPACH
1:100.000 i 1:200.000.

<i>B.</i>	góra
<i>B.</i>	strumień
<i>Br.</i>	studnia
<i>Bhf.</i>	dworzec kolejowy
<i>Brkw.</i>	kopalnia
<i>Brkgm.</i>	kopalnia
<i>F.</i>	leśniczy
<i>Ft.</i>	bród
<i>Fbr.</i>	fabryka
<i>Gr.</i>	wielki
<i>Kas.</i>	koszary
<i>K. F.</i>	przeprawa łodzią

<i>K. O.</i>	piec wapienny
<i>Khf.</i>	cmentarz
<i>M.</i>	młyn
<i>Ndr.</i>	dolny
<i>Obr.</i>	górny
<i>O. F.</i>	starszy leśniczy
<i>Qu.</i>	źródło
<i>Schl.</i>	zamek
<i>Scht.</i>	szyb
<i>T.</i>	staw
<i>W. W.</i>	gajowy
<i>Zgl.</i>	cegielnia

Litery podane *w elipsach* oznaczają przynależność danego obszaru, do pewnej władzy obwodowej. Litery są skróceniem nazwy miejscowości, w której dana władza obwodowa przebywa; są one wyjaśnione na dolnym brzegu każdej karty.

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH MAPY „ROSJI ZACHODNIEJ“

WYDANIA PRUSKIEGO 1 : 100.000 I AUSTRIACKIEGO 1 : 75.000

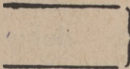
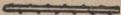
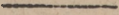
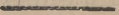
1. Komunikacje

Kolej dwutorowa

Kolej jednotorowa z podbudową na dwa tory

	Kolej jednotorowa		Droga nieutrzymana
	Kolej wąskotorowa		Drogi gospodarskie
	Szosa państwowa		
	Szosa powiatowa		Scieżka
	Droga utrzymana (pocztowa)		Droga zimowa
3. Porosty i gleba		2. Granice.	
			Granica gubernji
			Granica powiatu

3. Porosty i gleba

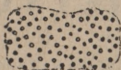
Las spalony lub zrąbany

Linje leśne

Las podmokły

Las zabagniony

Las rzadki pokryty łąką

Zagajnik lub zarośla

Torfowisko

Bagno dostępne

Bagno niedostępne

4. Szczegóły odosobnione

- ✦ Kaplica
- ⋈ Synagoga
- ✱ Wiatrak
- ✧ Kr. Gospoda
- T. O. K. O. Piec wapienny lub smolarnia
- ⊞ Bn. H. Pasieka
- ⌚ R. Ruiny
- ⌚ Pomnik
- └ Silny mur
- ⌚ Płoty
- Br. Studnia
- ⌚ Cmentarz niechrześcijański

Teren oddany brunatnemi poziomemi co 2 sążnie ———
i co 1 sążeń — — — —. Liczby na ramce mapy podają zaokrą-
gloną wysokość poziomemu co 4 i 5 metrów.

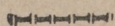
SKRÓTY

(A. V.) urząd gminny
Bie baterja

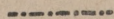
<i>Bgr. Pl.</i>	cmentarz
<i>Brn.</i>	gorzelnia
<i>Ch. W.</i>	koszary robotników drożnych
<i>Fe.</i>	przeprawa promem
<i>K. Fe.</i>	przeprawa łodzią
<i>Pr. Fe.</i>	prom
<i>Fl. Fe.</i>	prom na kotwicy
<i>Ft.</i>	bród
<i>F.</i>	leśniczy
<i>Ol. He.</i>	huta szklana
<i>Kls.</i>	rozjazd
<i>Sch.</i>	kopalnia
<i>Schl.</i>	śluza
<i>Schp.</i>	stodoła
<i>Vw.</i>	folwark
<i>W.</i>	strażnik
<i>Ww.</i>	gajowy

ZNAKI PRZYJĘTE

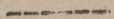
NA ARKUSZACH TYMCZASOWYCH MAPY „ROSJI ZACHODNIEJ”
OPRACOWANA NA PODSTAWIE MAPY REYMANNA.

Granica państwa

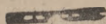
Granica gubernji

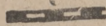
Granica powiatów

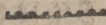
Kolej dwutorowa

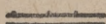
Kolej jednotorowa z pod-
budową pod drugi

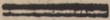
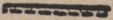
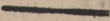
Kolej jednotorowa

Kolej wąskotorowa

Szośa

- Droga zbudowana (umocniona) przez Niemców.
- Droga utrzymana pocztowa
- Droga gospodarska
- Ścieżka

Napisy bardzo wielkie skośnie do brzegów mapy ułożone.
Teren oddany kreskami

KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH ROSYJSKIEJ MAPY WOJSKOWO-TOPOGRAFICZNEJ 1:126.000

1. Cechy i granice

1) Punkt trygonometryczny (1 klasy), (czarny lub biały trójkąt)

1) Punkt topograficzny

Granica kraju

Granica gubernji i rozmieszczeń wojskowych

Granica obwodu

Granica kraju (stara sygnatura)

3. Szczegóły i przedmioty odosobnione

Murowane

Drewniane

1 Słup wiorstwowy

2 Kościół

3 Kaplica

4 Klasztor

5 Świątynia muzułmańska

6 Krzyż

7 Wiatrak

8 Młyn

9 Gospoda

10 2) Leśniczówka

11 Wieża świetlna (latarnia)

☞	Samotne drzewo	
⚔	Posterunek graniczny (Kordon)	
⚔	Posterunek graniczny i cłowy (Rogatka)	
☞	Urząd cłowy	} znaki objaśniające
☞	Poczta	
☞	Telegraf	
☞	Cmentarz	
•	Studnia	
☞	Kopalnia	} Rodzaj podaje napis
△	Fabryka	
⊥	Drogowskaz	
☞	Ruiny	
☞	Domy	
☞	Wzgórki, kurhany	

3 Napisy

СТОЛИЧНЫЕ

Stolice

ГУБЕРНСКИЕ

Miasta gubernialne

ОКРУЖНЫЕ

Miasta obwodowe

СЛОБОДЫ и СТАНИЦЫ

Miasta i miasteczka, slobody i stannice

Села, деревни и хутора

Wsie ponad 20 gospodarstw

Деревни, околицы, фольварки

Wsie mniejsze. Okolice. Futory

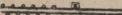
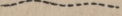
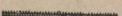
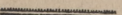
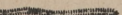
Курсивомъ

Szczegóły i przedmioty terenu np, fabryki, drogi, dwory, leśniczówki itd.

Nazwy stacji kolejowych pisze się pismem rondowem, pochylonem w lewo (przeciw kierunkowi pisania).

Nazwy rzek, stawów, wysp, bagien i kanałów pisze się kursywą; wielkie rzeki opisuje się pismem jak pod 5 pierwsza litera wielka inne małe, ale pochyłem w lewo (przeciw kierunkowi).

4. Komunikacje ³⁾

	Kolej żelazna jednotorowa
	Kolej żelazna dwutorowa
	Szosa państwowa (częściowo wysadzana drzewami; z budynkiem strażnika drogowego)
	Szosa pocztowa
	Szosa krajowa (bez i z rowami)
	Droga jezdna (nieszutrowana).
	Droga polna lub ścieżka
	Droga zimowa
	Grobla na palach
	Grobla ziemna
	Wał
	Przecięcie dróg (państw. i jezd.), na rozstaju dwa samotne drzewa
	Szosa pocztowa z linią telegr. i murowaną gospodą

Kolej dwutorowa

Linja telegraficzna

Kolej wąskotorowa

Mijalnia

Stacja

Tunel

5. Rzeki mosty i przeprawy

Wielka rzeka

Rzeka

Wir

Wodospad lub porohy

Most pontonowy na łodziach

Most kamienny

Most żelazny

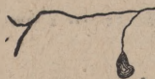
Most drewniany

Most kolejowy

Przeprawa promem

Bród dla koni

Bród dla ludzi

Strumień

Staw

Kanał spławny ze śluzami

Kanał ze śluzami

Rów wodny

10. Gleba i szata roślinna

Las (z podlesniczówką)

Gaj, zarośla z podlesniczówką 5)

Zrąb

Pojedyncze drzewa

Łąka z krzakami i rowami

Moczar możliwy do przejścia

Piaski i wydmy piaszczyste

Moczar porośnięty krzakami

Bagno i trzęsawisko nie do przejścia; tu i ówdzie krzaki

Moczar możliwy do przejścia, pokryty szuwarem i trzcina

Winnica

Ogród warzywny

Sad

Urwiska i wertepy

7. Osady

Liczba podaje ilość gospodarstw w miejscowości.

Miasto.	Miasto.	Wieś.	Dwór (folwark)
312 	32 	14 	

UWAGI:

1) Wysokość podana w sążniach i stopach, licząc od poziomu morza Bałtyckiego, przy Petersburgu.

2) Dawna sygnatura leśniczówki miała dwa rogi jelenie, sygnatura gajówki jeden róg, obecnie wszystkie mają tylko jeden róg, różnicę stanowi odpowiedni napis.

3) Przy głównych liniach komunikacyjnych znajdują się często napisy, objaśniające, dokąd lub skąd droga prowadzi np.

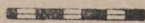
изъ г. (городъ) Варшава (z miasta Warszawy).

въ г. Сувалки (do miasta Suwałk).

4) Na mapach rosyjskich rozróżniają stacje kolejowe 1-szej, 2-giej, 3-ciej i 4-klasy; każda z nich ma swój osobny znak, ale na nowszych mapach tych znaków się nie używa. Rodzaj stacji określa napis. Patrz: Skróty.

5) Na mapach rosyjskich rozróżniają trzy stopnie straży leśnej: 1. Nadleśniczy, 2. Leśniczy, 3. Podleśniczy. Patrz: Skróty.

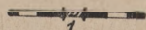
KLUCZ ZNAKÓW PRZYJĘTYCH ROSYJSKICH ZDJĘĆ TOPOGRAFICZNYCH 1:21.000 i 1:42.000 ORAZ MAPY TOPOGRAFICZNEJ 1:84.000

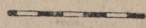
Kolej dwutorowa

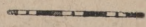
Kolej jednotorowa

1 tunel

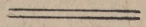
Kolej wąskotorowa

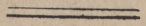
Tramwaj

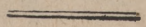
1 nasyp, 2 przekop, 3 stacja

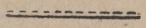
Szosa państwowa

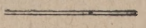
Szosa powiatowa

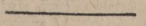
Droga utrzymana (pocztowa)

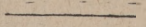
Droga nieutrzymana

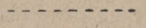
Droga gospodarska z rowami

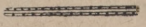
Droga gospodarska

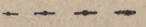
Droga gospodarska

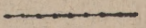
Ścieżka

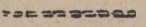
Droga na faszynach

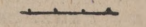
Przewód telefoniczny

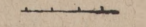
Przewód telegraficzny

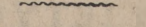
Droga zimowa

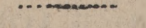
Mur

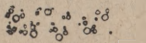
Parkan, sztachety

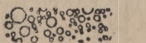
Płot pleciony

Żywopłot

Zagajnik i zarośla

Las (na mapie 1:84.000) kółka jednej wielkości
ku krawędziom zgęszczone

	Torfiarnia
	Łąka
	Zrąb
	Las spalony

Szczegóły odosobnione na mapie 1:84.000

	Ф Folwark
	Кс Cmentarz
	Tartak
	Studnia
	Źródło
	Fabryka

Inne znaki jak na 1:126.000

Napisy na mapie 1:84.000

ОПАТОВЪ	Miasta
Бржезе	Wsie
Ф. Адамовъ	Folwarki i szczegóły odosobnione

S K R Ó T Y

STOSOWANE NA MAPACH ROSYJSKICH.

Pewne znaki na mapach, są zaopatrzone w całkowite napisy, albo też w pierwsze sylaby lub litery

odpowiedniej nazwy. Najczęściej spotykamy następujące skróty:

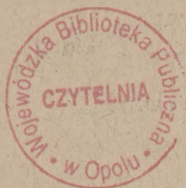
<i>Астр. п.</i>	punkt astronomiczny
<i>Б. lub Буд.</i>	<i>dom budnika</i> (strażnika drogow.)
<i>Бар.</i>	barak
<i>Бат.</i>	bateria, reduta, szaniec
<i>Бол. **</i>	błoto, bagno
<i>Вел.</i>	wielki
<i>Вол. п.</i>	zwierzchność gminna
<i>Г.</i>	miasto lub góra
<i>Г д. lub Госп. д.</i>	
<i>lub Г. дв.</i>	<i>dwór</i> obywatelski, pałac
<i>Гм. У.</i>	zwierzchność gminna
<i>Госп.</i>	barak dla chorych, szpital
<i>Гр.</i>	wielki
<i>Дом. Лесн.</i>	<i>leśniczówka</i>
<i>Д. сб. пом.</i>	dom poboru cła
<i>З.</i>	zagroda
<i>З.; Заб.</i>	<i>tabryka</i>
<i>Каз. lub Казар.</i>	koszary
<i>Каз. двор. ком.</i>	koszary straży skarbowej
<i>Кап</i>	kaplica
<i>Кирп.</i>	<i>cegielnia</i>
<i>Кл.</i>	<i>cmentarz</i>
<i>Евр. кл.</i>	cmentarz żydowski
<i>Кле.</i>	mały
<i>Кол. lub Колон.</i>	kolonja
<i>Кол.</i>	<i>studnia</i>
<i>Кон. бродъ.</i>	<i>bród dla koni</i>

**) Бол przed nazwą miejscowości znaczy: *wielki*.

<i>Корд.</i>	granica
<i>Корч.</i>	<i>karczma</i> , gospoda
<i>Лѣсн.</i>	<i>leśniczy</i>
<i>Мал.</i> lub <i>М.</i>	mały (przy nazwach miejscow.)
<i>Надлѣсн.</i>	<i>nadleśniczy</i> (starszy)
<i>Нов.</i> lub <i>Н.</i>	nowy
<i>Об. П.</i> lub <i>Обѣзн. П.</i>	konny posterunek graniczny
<i>Оз.</i>	<i>jezioro</i>
<i>Ок.</i>	<i>przysiółek</i>
<i>Пам.</i>	pomnik
<i>Пив.</i>	browar
<i>Подлѣсн.</i>	<i>podleśniczy</i> , gajowy
<i>Пл.</i> lub <i>Плс.</i>	<i>przystanek kolejowy</i>
<i>Пор. скл.</i> (lub <i>маг.</i>)	magazyn prochu
<i>Почт. ст.</i>	stacja pocztowa
<i>Предм.</i>	<i>przedmieście</i>
<i>Р.</i>	<i>rzeka</i>
<i>Руж.</i>	fabryka broni palnej
<i>Руд.</i>	kopalnia
<i>Русск.</i>	rosyjski
<i>Руч.</i>	strumień
<i>С.</i>	<i>wieś</i> (sioło) z kościołem
<i>Сл.</i> lub <i>Св.</i>	słoboda, przedmieście
<i>Сигн.</i>	znak trygonometryczny
<i>Сигн. 2 Кл.</i>	znak trygonometryczny 2 klasy
<i>Ск. дв.</i>	obora
<i>Ст.</i> lub <i>Ст. (1 Кл.)</i>	<i>dworzec kolejowy</i> (1 klasy)
<i>Там.</i>	urząd cłowy
<i>Тов. ст.</i>	<i>dworzec towarowy</i>

Тр. п.	punkt trygonometryczny
Тр. п. 1 Кл.	punkt trygonometryczny 1 klasy
Ус.	zagroda chłopska, obejście
Ус. лесна	dwór leśny
Узвдн. У.	zwierzchność obwodowa
Фабр.	fabryka
Ф. Фер.	mleczarnia
Ф. Фол. Фл.	folwark
Х., Хут.	folwark
Цит.	cytadela
Час.	kaplica
Шведск. Укр. lub	
Швед. шанецз	szwedzkie szance
Фабрикаж. зав.	fabryka wozów

UWAGA. Często zdarza się, że blisko siebie leżące przysiółki lub mniejsze wsie, otrzymują taką samą nazwę, jaką jakaś większa wieś w pośrodku (z dodaniem przymiotnika) np. Daszawa, Wielka D., Mała D., Polska D., i t. p. Otóż wtedy całą nazwę, pisze się tylko przy głównej miejscowości, poboczne przysiółki mają tylko wypisaną pierwszą literę i nazwę przymiotnikową.

DRUKARNIA
J. CZERNECKIEGO
W KRAKOWIE
ULICA LUBICZ L. 5

WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES
DRUKARSTWA I INTROLIGATORSTWA WCHODZĄCE

KSIĄŻKI NAUKOWE i POWIEŚCIOWE,
KSIĄŻECZKI DLA DZIECI, BROSZURY,
JEDNODNIÓWKI, TYGODNIKI,
MIESIĘCZNIKI Z ILUSTRACJAMI

KSIEGI BANKOWE, HANDLOWE,
KUPIECKIE, TABELE i KWITARJUSZE
BILETY FIRMOWE, WIZYTOWE,
WSTĘPU, KARTKI WIDOKOWE

AFISZE, ULOTKI, KARTY REKLAMOWE
ZAPROSZENIA ŚLUBNE i NA ZABAWY

WYKONUJE DOKŁADNIE, PO CENACH NISKICH.
NA PROWINCJĘ WYSYŁAM ZA POBRANIEM POCZT.

Wojewódzka Biblioteka

Publiczna w Opolu

CM KEK 245423

000-317554-00-0